

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XLVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96538)

uel sequuta ratificatione sua, ex quo maritus, uel alius, qui nomine do. Catherina possessione de nouo apprehendere uoluit, non habuit, nec censetur habere mandatum ab ea, nec a lege, nec est de personis, quæ ratione potestatis possessionem acquirant, per supradicta. Ex quibus constat, quod do. Catherina nec per colonum, nec per maritum dicitur possessionem acquisiuisse.

34 ¶ Aduertatur et, quod ex quo do. Catherina est minor, ea non potuit hereditatem adire, nisi cum solemnitate à iure, & à statutis requisita, nam cum per aditionem hereditatis obligetur. §. neque inquit. de aucto. tut. non potuit adire, nisi seruata solemnitate statuti sub rub. de contrahibus cum minoribus. Præterea, si solus minor non potest habere ratum id, quod est eius nomine gestum, nisi factus sit maior Bal. in l. cum maritum. C. de solut. & in l. 1. & per totum. C. si maior factus. rat. hab. uel nisi cum auctoritate tutoris, aut curatoris, & sic cum solemnitate requisita à iure, ut est glo. nota. & ibi Bar. ff. de cōdict. in deb. & consequenter ex prædictis constat illos de Scalas esse possessores dictorum bonorum, & ad illorum fauorem esse iudicandum. Laus Deo.

S V M M A R I U M.

- 1 Possessorium, & petitorium simul fuisse intentatum ex quibus uerbis inferatur.
  - 2 Possessorio retinenda, & uti possidetis quando agi dicatur.
  - 3 Petitorii iudicium est, quando agitur actione communi diuidendo, & petitur declarari rem esse communem, & pro parte spectare.
  - 4 Possessorium retinenda, & petitorium simul ab eodem non possunt in eodē libello cumulari, & processus super utroque factus, & sententia super utroque lata non ualent.
  - 5 Etiam partibus non opponentibus, seu ita uolentibus.
  - 6 Secus est in possessorio adipiscenda, & petitorio simul intentatis.
  - 7 Sententia quomodo à iudice super possessorio, & petitorio simul intentatis ualere ferri debeat.
  - 8 Petitorium solum est intentatum, quando uerba conclusionis petitorum duntaxat inferunt licet uerba libelli narrativa etiam possessorium inferant.
- Et sententia tunc utrumque completens non ualeat. num. 11.
- 9 In possessorio retinenda quomodo sit concludendum.
  - 10 Et quomodo sententia sit ferenda.
  - 11 Sententia non conformis petitioni, & conclusioni facta in libello non ualeat.
  - 12 Ex alienatione, & contractu contra legis, seu statuti prohibitionem factis nec dominium, nec usufructu conditio, nec possessio transfertur, neque acquiritur, & possessio ex his acquisita censetur uitiata, & num. 15.
  - 13 Ex constituto appposito in instrumento nullo possessio non transfertur.
  - 14 Prelatus, & minor non possunt res ecclesiasticas, seu minoris alienare nisi cum certa solemnitate, & in certis casibus, & aliter alienando nec dominium, nec possessionem transferunt.
  - 16 L. quemadmodum. C. de agric. & censu. lib. 11. declaratur.
  - 17 Confessio facta super contentis in instrumento, seu actu nullo non nocet, nihilque operatur.
  - 18 Confessio procuratoris ut noceat domino, quid requiritur.
  - 19 Solemnitas extrinseca an, & quando ex uerbis instrumenti narrativa probetur.
  - 20 Et quid, si diuturnitas, & cursus longi temporis concurrat.
  - 21 Titulus non presumitur ex diuturnitate temporis, quando de magno præiudicio tractatur.
  - 22 Testes examinati coram uno iudice à alio iudicio ut fide inter easdem personas coram alio iudice, & à alia instatia faciāt, quid requiruntur.
  - 23 Statutum Bononiense sub rub. de rebus communibus inter coniungendos nisi certo modo non alienandis de quibus cōiunctis loquatur.
  - 24 Et consensum, seu ratificationem coniunctam in alienatione requirere quomodo intelligatur.
  - 25 In statutis uerba sunt uere, & proprie intelligenda.
  - 26 Pro forma, & solemnitate requisita uere, & proprie sunt adimplenda.

E P I T O M E.

Possessorium retinenda non possit etiam partibus

consentientibus cum petitorio cumulari, & processum super utroque factum, & sententiam super utroque lata non ualere, & reuocari debere.

Et alienationem rei factam non seruata forma, & lemmatate statuti non ualere, nec ex ea dominium possessionem transferri, demonstratur.

CONSILIVM XLVIII.

MISO diligenter processu cause, ab ipso magistro loquo, & omnia hinc inde disputata, concludo bene fuisse pro parte illorum Thadei Fabretti appellati, seu querelati, & contra per do. iudicem à quo iudicatum ad fauorem magistrum Thadei de bello, quoniam aut uolumus dicere, quod dictum magistrum Thadeum possessorem, & petitorium si fuerit intentatum, prout uidetur colligi ex uerbis belli, in quo dicitur, & narratur, quod magister Thadeus à dictis Fabrettis turbatur, inquietatur, & molestatur super possessione rei, & petitur per iudicem declarari rem esse communem, & pro parte ad dictum magistrum Thadeum spectare, nam quando agitur pro possessione rei illatis, dicitur agi possessorio retinenda, uidelicet uti possidetis. ad nota. per glo. & Bar. l. 1. in prin. & in §. retinenda. & in §. interdictum. ff. de possid. & per Abba. per illum text. in l. 1. notabili licet causam de probat. in c. pastoralis. & in c. cum lectus. de caus. possid. & proprie. & quando agitur ne communi diuidendo, & ut res communis diuidatur, & negetur, rem esse communem, illud iudicium dicitur super petitorio uerti, ut est tex. & ibi Bar. Bald. Salicet. & alii. C. commu. diuidun. & hoc tanto magis dicendum est in casu nostro, quoniam non solum agitur simpliciter, ut res communis diuidatur, sed etiam petitur declarari rem esse communem, & pro parte ad dictum magistrum Thadeum spectare, & pariter, & consequenter in iudicio etiam super proprietate dicitur intentatum, quia iudicare rem esse communem, & pro parte ad aliquem spectare causam dominii, & proprietatis concernit, ut colligitur ex iis, quæ habentur in d. l. 2. & facit tex. in l. si in rem. in prin. ff. de re uendica. iuncta gl. ibi in uerb. parte pro diuiso, & ibi in uer. quottam pro diuiso. Ex quibus sequitur, quod bellus, & processus in casu nostro factus super utroque fuit nullus, & inualidus, & si nra per iudicem super utroque lata non ualuit, uel saltē debet in causa appellantis reuocari, quia possessorem retinenda, & petitorium simul ab eodem non possunt in eodē libello declarari, nec super utroque procedi, alioquin procedit sententia non ualeat, ut in terminis uoluit Barto. quod do. communiter sequuntur. in l. naturaliter. ff. de re iudic. in 2. q. prin. in colum. 1. 1. ibi secundo quæro. in uer. quandoque impeditur ratione contrarietatis. ff. de acquir. possid. & illum sequitur Ant. de Bar. ibi, quando cumulatio petitorii, & possessorii impeditur ratione contrarietatis (quod quidem contingit, quando possessorem retinenda cum petitorio cumularetur) si contrarietas in uno, eodemque iudicio, & in eadē instatia apparet, tunc iudex potest repellere libellum, itē pars potest opponere, & actor ab hoc opere agendi repellitur. l. 1. de offic. assesso. iuncta l. C. de furtis. si uero iudex, uel pars nihil dixerit, & per dicto libello contraria continente, ut supra processum fuerit, si in processu etiam contraria continetur, quia super utroque fuerit processum, & probatur tunc iudex debet rem absoluere, etiam ipso non opponente, nam actor proponendo in libello illam remedia, & super ambobus procedendo, se ipsam excludit, quia uidetur quodam modo sibi contrarium

mulari, & pro
 tiam super
 uerua forma
 ea dominium
 ratum.
 XLVIII.
 cause, abiq;
 de disputat
 ro parte illor
 querelati, & m
 fauorem mag
 mus dicere, q
 & petitoriu
 colligi ex uer
 magister Thade
 tetatur, & mol
 per iudicem de
 parte ad dictu
 do agitur pro
 quitationibus
 fessorio retin
 a. per glo. & Ban
 S. interdictu. ff.
 n 14. notabili
 alis. & in c. cum
 quando agit
 communis dim
 em, illud iudici
 x. & ibi Bart. Bal
 & hoc tanto mag
 niam nō solum ag
 iudicatur, sed etiam
 nē, & pro parte ad
 are, & p̄ parte ad
 proprietate uel di
 esse communem,
 auam domini,
 ur ex iis, que habent
 n. in princ. ff. de
 tē pro diuiso, & ibi
 quibus sequitur, q
 factus super utroq;
 iudicē super utroq;
 in causa appellat
 retinenda, & pet
 eodē libello co
 uoluit Barto. q
 l. naturaliter. ff.
 lum. 1. 1. ibi secun
 itur ratione com
 sequitur Am. de
 & ibi Abb. 7. dicit
 rii, & possessio
 od quidem cont
 nda cum petito
 no, eodemque mo
 iudex pōt respō
 e, & actor ab hoc
 c. affecto. iuncta l.
 nihil dixerit, & b
 nente, ut supra
 contraria con
 cesum, & probat
 e, etiam ipso nec
 lo in libello illa
 cedendo, se ip
 modo sibi contr
 per

ta super eo, quod petitū fuit, sed ēt super possessorio
 retinenda, cum † ultra quod declarauit rem esse cō
 10 munem, & debere diuidi, declarauit ēt molestatio
 nes, turbationes, & inquietationes illatas per illos de
 Fabrettis fore, & cō illicitas, temerarias, & indebitas,
 quæ uerba sententiæ continent possessoriū, quia sn̄a
 in possessorio retinenda sic est ferenda, ut declarat
 Bar. in l. si duo. in princ. ff. uti possid. & docto. in d. c. li
 11 cet causam. ergo † sequitur, q̄ iudex condemnauit in
 eo, quod non fuit peritum, & aliter, quā fuerit perit
 tum, & propterea sn̄a tanquam non conformis peti
 tioni nō ualet. c. licet heli. de simon. l. ut fundus. ff. cō
 mu. diuid. clem. sape. de uerb. sign. & fatuus est iudex,
 qui iudicat super eo, quod non fuit petitum. l. si. C. de
 fideicom. liber. Abb. in d. c. licet causam. in 4. col. uerf.
 vltimo nota. extra de probatio. & And. Barb. in c. nisi
 12 specialis. in 6. col. de offi. delegat. quini mō, ut dictū
 fuit ēt si in casu nostro petitum fuisset, q̄ iudex super
 utroque pronunciat, & utrūque ēt fuisset probatū,
 & partes ambæ uoluisent super utroque debere pron
 13 nunciari, iudex non potuisset super utroque pronun
 ciare, resistente contrarietate, quæ ex hoc resultat,
 per ea, quæ uoluit Bar. quem omnes sequuntur, in d.
 S. nihil commune. ¶ Præterea alia ratione sententia
 uideretur inualida, præsupponendo solum fuisse inten
 tatum petitorium, ut probatum fuit, quia iudex non
 potuit declarare rem esse communem, & pro parte
 ad magistrū Thadeum spectare uigore cuiusdā per
 mutationis, res enim, super qua agitur, fuit illorū de
 Fabrettis, & erat oneribus taxarū lubiecta, ex quo seq
 tur, q̄ alienari non potuit, nisi præcedentibus gridis,
 & denunciacionibus legitimis sn̄ certam formā tra
 ditam per prouisiones taxarū, quæ prouisiones quoad
 hōc sunt cōfirmata, & seruari debent, sn̄ quod habe
 tur in quadā prouisione posita in camera communis
 Bononiæ edita de anno 1466. sup validatione instru
 12 mentorum uenditionum factarum per comitatos,
 ubi uenditiones, & alienationes aliter factæ, non ser
 uata dicta forma, & solemnitate ipso iure annullatur,
 sed eo tempore, quo fratres istorum de Fabrettis par
 tes dictæ rei, & possessionis uendiderunt, & alienaue
 runt, non fuerunt factæ gridæ, nec alia solemnia ser
 uata, quia non fuerunt dictæ gridæ de uerbo ad uerbū
 13 registratæ, prout requiritur eo casu, quo notarius, qui
 non fuit rogatus de gridis, instrumentum uenditionis
 confecit, ut in dicta prouisione habetur, ergo † tales
 uenditiones, & alienationes q̄ prohibitionem dictarū
 prouisionum factæ nullæ ipso iure fuerunt, & ex
 eis non potuit transferri dominium, nec uti capiedī
 conditio, & possessio ex talibus alienacionibus, & cō
 tractibus acquisita cōsetur uirtiosa, & malæ fidei. l. quæ
 admodum. C. de agric. & censu. lib. 1. 1. & faciunt nota.
 per docto. in l. nō dubium. C. de legib. ubi Pau. de Ca.
 in pen. col. dicit, q̄ ex constituto super tali instrō ap
 posito nulla trāsfertur, nec acquiritur possessio, & rō
 13 est, quia † ubi dicitur, seu instrū est nullū, possessio ex
 constituto in eo appposito non trāsfertur, quia uitia
 to principali uitiatu accessoriū, ut declarat Alex. in
 l. 1. §. si uir. ff. de acquir. poss. & idē cum gridæ neces
 sariæ factæ non fuerint, & illæ in instrumentis uendi
 tionū non fuerint registratæ, sequitur, q̄ dictæ uendi
 13 tiones, & instrumenta de eis facta fuerunt ipso iure
 nullæ, & nulla, quia nō fuit in illis seruata forma, & so
 lenitas à statutis requisita. l. iulianus. §. si quis rem. ff.
 ad exhib. & habetur per Alex. & alios in l. 1. ff. de libe.
 & posthu. Ex quibus sequitur, q̄ ex talibus alienacioni
 bus, & instrumentis nō potuit dominū trāsferrī, nec
 acquiri. d. l. quemadmodū. ac Et q̄ licet ex cōtractu
 nullo mediāte uera traditione possit acqri possessio,
 nō tñ pōt dominū acquiri, ut in d. l. 1. §. si uir. ff. de ac
 quir.

quir. poss. & ibi Bar. per tex. in d. l. non dubiū. Quinimo forte in casu nostro posset attentari, q̄ ex quo rusticus non possunt alienare res oneribus taxarum subiectas propter fauorem publicum, nisi in quibusdam casibus, & cum certa solemnitate, ut in dicta prouisione habetur, alienando absque tali solemnitate nō dicitur dominium, nec possessio transferri, & hoc uerum esse patet in p̄lato, & minore, qui non possunt res ecclesie, & minoris alienare, nisi cum certa solemnitate, & in certis casibus, ad not. per gl. in summa. 1. 2. q. 2. & habetur in c. nulli. de rebus eccles. non alien. & alienando absq; solēnitate requisita nō trāferunt dominium, neque possessionē, ut p̄batur in l. uerbemus. §. sanē. C. de sacro. eccl. & ita p̄ illū tex. declarat, & limitat generaliter eū tex. in d. l. 1. §. si uir Alex. ibi, q̄ etiam ex contractu nullo, & cōtra legis prohibitionem factō possessio nō transferatur, q̄n ille, qui non poterat alienare nisi cum certa solēnitate, & in certis casibus, alienauit absq; solēnitate, & extra illos casus: & hoc modo forte posset intelligi tex. in d. l. quemadmodum, qui indistinctē denegat ex contractu nullo cōtra legis prohibitionem factō dominium, & possessionē acquiri, ut ibi in fin. uer. male fidei nāq; possessorem esse nullus ambigit, qui aliquid cōtra legem interdicta mercatur. Ex quo insert, q̄ magister Thadeus, qui petijt, & narrauit rem esse cōem, & illā possidere, & in ea ab illis de Fabrettis turbari, debebit in tali iudicio succedere, ex quo de dominio, aut possessione illius non constat, nec probatum fuit, quia p̄textu alienationis facte à fratribus illorū de Fabrettis nō potest dici illius rei dominium, nec etiam possessionem habere, & licet de aliquibus actibus possessorijs probauerit, tamen ex illis potius dicitur detinere detentatione asinina, quā possidere illa possessione, quā ad obtinendum in possessorio retinenda requiritur iuxta ea, quæ habentur in d. c. licet causam. & p̄ Barto. in l. si duo. ff. uti posside. ¶ Nec obstat, q̄ illi de Fabrettis in quodam alio iudicio intentato super reuocatione pacti precarij cōtra dictū magistrum Thadeum in libello, & in positionibus ab ipsis productis proposuerunt, & confessi fuerunt rem, de qua agitur, ab ipso magistro Thadeo teneri, & possideri, q̄n multiplicit̄ respondetur, & primo, q̄ dictam confessionem non operari, q̄ dominium, & possessio, quæ ex contractu, & in instrumento nullo ob solemnitate omisam transferri non potuerunt, dicatur ex hac confessione translaturum, seu translata per ea, quæ uoluit Roma. in cons. 294. incip. Omnipotentis Dei &c. hac cōfessio &c. ubi uoluit, q̄ si pars confiteatur contenta in instrumento esse uera, & instrumentū fuerit nullū p̄ solemnitate omisam, illa confessio non nocet, nec aliquid operatur per nōta. ab Innocen. in c. cum uenerabilis. extra de exceptio. & ratio est, quia pars uideatur confiteri, prout effectualiter, & uirtualiter in instrumento continetur, sed propter defectum solemnitatis nihil in instrumento effectualiter, & uirtualiter continetur, ergo &c. Secundo respondetur, q̄ confessio illa non fuit facta ab illis de Fabrettis, sed à ser Hippolyto tanquā eorum procuratore, qui simpliciter procurator ad lites cōstitutus fuerat, nec speciale mandatum à dictis Fabrettis habuit ad confitendum dictū magistrum Thadeum possidere, q̄ prout necessarium erat ad hoc, ut confessio dicti ser Hippolyti suis principalibus nocere, & p̄iudicare posset p̄ ea, quæ uolunt Ant. de Butr. Abb. & cōmuniter canonistæ. in c. si. extra de confes. Bald. in l. 1. in q. 20. C. eod. tit. & Lanfran. in c. q̄n contra. in uerb. confessio. de probat. & c. qui ad agendū. cum ibi not. de procurat. in 6. Tertio licet per petitionem supra proximē dictā fuerit p̄bata possessio dicti magistri Thadei usq; ad tē

pus, quo dicta petitio porrecta fuit, tamē ab illorū p̄pore citra ex dicta petitione probat, q̄ magister Thadeus rem, de qua agitur, non possedit, quia in dicta petitione dicitur, q̄ super possessione dictæ rei fratribus de Fabrettis reuocatum precarium uigore cedam instrumenti uenditionis quorundam uigore cedam mētorem, ex qua reuocatione precarij ipsi de Fabrettis dicuntur possessores dictæ rei effecti, & magister Thadeus illa possessione, quam habuit, si quæ fuit, priuatus censetur, per ea, quæ habetur in l. admodum. & in l. quod meo. ff. de acquir. pos. & clarinetur in prouisione super pacto precarij edita de no. 1466. Nec obstat p̄dictis, q̄ forma, & solēnitas requisita in alienatione rerū oneribus, taxarū cōtarū fuerit obseruata in alienatione facta à fratribus illorū de Fabrettis, ut patet ex uerbis instrumenti quibus dicitur, factis gridis &c. Quia responsio mo. q̄ si per instrumenta probetur, solēnitas gridarum fuisse obseruatam, uidelicet eas factas, tamē de earū registratione, quæ de uerbis instrumenti in instrumentis fieri debet, non probatur, ex inspectione instrumentorū apparet, gridarum non in illis registrata, quæ solēnitas est necessaria, quando alius notarius est de instrumentis alienationum, & alius de gridis rogatus, prout fuit in casu nostro, ueluti in dicta prouisione taxarum habetur cundo respondeo, q̄ si uerbis narratiuis, & assertiuis de solēnitate gridarum positis in instrumento est adhibenda fides, q̄ illa fuerint facta, quæ uerbis narratiuis, & assertiuis solēnitas extrinseca ad aliquam fidem non adhibetur quoad ea, quæ p̄ instrumenti, & in loco, quo instrumentū factū fuit, nec potuerunt fieri, nec expediri, ut uoluit not. Bar. in l. si quis in aliquo. in ult. col. C. de eden. & in l. locat. ff. de uerb. oblig. in 2. col. qui uoluit hoc mōdo nota, per Abb. in c. quoniam contra. extra de probat. Sed solēnitas gridarum non potuit interuenire in tempore, quo instrumenta alienationum facta fuerunt, quia debent fieri per quindecim dies ante instrumentum, ergo &c. & ita i terminis dixit Bar. in d. l. si quis. 1. col. & Bald. in cons. 499. in 3. lib. dicit, q̄ quoniam solēnitas est talis, quæ scripturam requirit, & in scriptis fieri debet, de illa non statuit uerbis narratiuis assertiuis instrumenti, & facit. litem queritur. in impleto. in final. uerb. cum l. sequen. ff. loca. sed solēnitas gridarum requirit scripturam, & in scriptis debet, ut i dicta prouisione taxarū habetur, ergo &c. ¶ Et si diceretur, q̄ quod ex diuturnitate, & cōmunitate presuntur omnia solēniter facta, l. qui in aliena. §. 1. & ibi glo. & doctor. ff. de acquir. heredit. Bald. in d. cons. 499. in 2. dubio. Respon. potest primo id posse intelligi quoad solēnitas, quæ scripturam nō requirebat, ut in d. l. qui in aliena. secus in ea, quæ scripturam requiret, ut uolunt Andr. Abb. & Felin. in c. sicut. in princip. ult. col. de re iudic. & hoc maximē dicendum est in casu nostro, ne ex eodem fonte. circa idē duo specialia currant contra text. cum ibi nota. in l. 1. C. de dimissis. & per Bar. in l. si is, qui pro emptore. ff. de uerb. primū enim speciale esset, quod ex cursu temporis solēnitas p̄sumeretur, & secundum, quod scriptura p̄sumeretur: sed in terminis nostris p̄sumitur scriptura, quia gridæ in scriptis fieri, & registrari debent, ergo &c. Secundo & melius dico, q̄ ex cursu temporis non p̄sumitur solēnitas obseruata, quod ex ipsis actis, & ex ipso instrumento, in quo solēnitate scribi debebat, defectus illius solēnitate

